

Nº 31.

Pirmdeenä 3. August

1864.

Gefschsemmes sūnas.

No Riħgas. Us muhsu willas-tirgu 20tā, 21mā un 22trā Juli bija atwestas 33 partejas willas no Widsemmes un 4 partejas no Kursimmes, pawiffam kohpā 2573 puddi willas, par fo aismalkaja no 21 libds 26 $\frac{1}{2}$ rublus par puddu; wissu fcho willu nospirka muhsu paſchu kohpmanni par 62,860 rubleem; ahrsemmes kohpmanni nepirka, tapehz, fa par māj willas bij. Virzeji ditti schehlojabs, fa leelaka datta willas effoht flifti masgata, labpraht buhtu 1 libds 3 rub. par puddu wairak malfajuschi, kad willa buhtu labbi masgata bijuse.

No Pehterburgas. 12tā Juli, tač deenā, kad Krasnoje - Selā pateiſchanas Deewamkalposchanu turreja par to, ka Kaukasus karſchs laimigi pabeigts, augstais Kungs un Keisers zaur ihpaſcheem wiſſ-augstakeem rafsteem Kaukasus pahrwaldineekam Michail Nikolajewitscham tahdu sīnu laibis: Kad tas redsams, fa dauds gohda-darbi padarriti no teem ſirdigeem Kaukasus karra-pulkeem, fo waddijuschi daschi flavejami karra-waddoni, irr ihpaſchi peeminnams tas gohds, kas Juhsu Keiserifkai Augstibai notiſka, fa Juhs to puſſohtr̄ſmts gaddus pastahwedamu karru beiguschi un pirmais warrejat Kreewu tautai paſlud-dinah: "Taggad Kaukasus ſemmē neatrhohdahs ne-weena tauta, kas nebuhtu mums padohha." Scho Kaukasus karra-pulku teizameem un ſirdigeem gohda-darbeem par peeminau, effoht augstais Kungs un Keisers ar ihpaſchu uſki karra-ministeram pahe-lejis: 1) ihpaſchu kruſtu par Kaukasus uswarrefchanas peeminau doht teem offizeereem un ſaldateem, kas jeb lahdā laikā palihdsejuschi Kaukasus falna tautas ap-karroht; 2) bes tam ihpaſchu gohda-sihmi par Kau-

kasus waſkara-puffes uswarrefchanu isdallhiht teem karra-wihreem, kas no 1859. libds 1864. gaddam pee ſchahs aplareofchanas palihdsejuschi. — Wehl ſewiſchki teem ſirdsdrohſcheem karra-wihreem par algu nowehlehts zaur ihpaſchu us walididamu ſenatu laiſti uſki, fur pahelehts: 1) teem ſaldateem, kas preeſch 8ta September 1859 deenesta eestahjuſchees un tam tadehk peenahlaſh pebz 20 gaddeem no deenesta atlaiſteem tilt, teem, kad tee libds 1864 tam gaddam pee Kaukasus karra-pulka peederreja, teek 5 deenesta gaddi atlaiſti; un fchi ſchelaſtibas teefsa teem palek, kad tee arri wehlak pee zitteem pulkeem teek peeflaititi; un 2) Kubanas Terskas kafaku pulku deenesta-laiks teek pa-ihsinahts, ta, fa us preeſchhu winneem preeſch karra-laufa 15 gaddi un preeſch eelfchliga jeb mahju deenesta 7 gaddi ja-deene. Keiferifkai Augstibai Kaukasus pahrvalditajam usdohts, fcho Keisera ſchelaſtibu wiſſeem Kaukasus karra-pulkeem ſinnamu darrift. Augstais Kungs un Keisers teem Terskas un Kubanas kafaku pulkeem wehl ihpaſchas ſchelaſtibas grahmatas dewls, fur fcho pulku ſirdiga un ustizziga kalposchana pa wissu to Kaukasus karra-laiku ihpaſchi teek uſteilta un iſſlaweta.

No Pehterburgas. Preeſch pahri neddetahm Pehterburgas awiſes "Seemela poste" neſſa ſīnas pahr to lohpu-fehrgu, fo wianai noſauz par Sibirijs mehri, kas uſtrichtoht neween lohpeem, bet arri zilweeem. Ta effoht itt ahtri jau iſplattijushehs pahr zittahm Kreewu ſemmes gubernijahm Ģiopā, ta Pehterburgas, Nowgorodas un Leischu gubernijās. Scho kaiti zilwei dabbujoht neween zaur to, fa winneem darrifchana ar tahdeem ſlimmeem lohpeem, bet arri kuffaini, kas tahdus ſlimmus lohpus kohduschi,

to eedehstoht zilwekeem. Schi fehrga tapehz til aktri isplattotees, ka ihstenas sahles preefsch to ne-effoht finnmas. Bet nu augsta waldischana effoht gahdajuse, ka us wiffahm tahm weetahm aissuhstiti ne-ween lohpu-dolteri, bet arri tahdi polizejas-fungi, kam jagahda, ka ta fehrga neteek tahlak isplattita. — Kad no Vladimiras gubernijas rafstija, ka tur schi fehrga us abrahm rohkahm leelu pohstu darrijuse pee firgeem un gohwihm. Nischni-Nomgorodas gubernija arr maseem lohpeem, ka funneem un lakteem, schi fehrga uskrittuse. Vladimires gubernija effoht zeemi, kur wissi firgi iskrittuschi un semneeki behdigi flattotees us to laiku, kad labbiba buhs ja-eenvedd un firgu truhls. Taggad pehz dascheem pehrkona debbescheem un leetus, gaiss palizzis wehfaks un ta fehrga arr atlaidusehs. Zilwei kauz sawu paschu wainu no schahs fehrgas aissnemti, zaur to, ka daschi wiffai stiprai aissleegschanan pretti, fehrga krittuscheem lohpeem ahdu nodihrajuschi. Wianā neddelā atkal tapatte Pehterburgas avise stahstija, ka no tahm finnahm, kas dolteru teesai nahkoht, warroht redseht, ka zaur waldischanas ruhpigu gahdaschanu ta fehrga eijoht majumā un retti ween kur zilwei teekohit no tahs aissnemti, ko arr laimigi isdohdotees ahrsteht; daschās weetas effoht schi fehrga pawissam jau no-stahjuschehs. — Arri muhsu guberniju waldischana wiffadi ruhpigi pahr to gahdajuse, ka lai schi fehrga pee mums ne-eelauschahs un mahziti dolteri, kas schi fehrgu paslhst, apleezina, ka schi Kreewu semme par Sibirijas mehri nosaulta fehrga zits nefas ne-effoht, ka ta jau paslhstama „leefas-fehrga“ (Milzbrand) ar trummu, kas brihscheem ilgaddos arri muhsu pufse parahdahs; zaur to leelu karstumu ta tahlakas Kreewu semmes gubernijas niknaka palikkuse. Tomehr zilwekeem ta tilk lihpoht tad, kad tee paschi ap tahdeem slimmeem lohpeem darbodamees, nemas nepasargajotees. Katrā reise derrigas sahles preefsch to ne-warroht skaidri nosazziht, bet dolteri gan sinnohit to glahbt, jo patte ta fehrga pee zilwekeem parahdotees daschadā wihsē.

No Kronstatti. Tee karra-luggi, kas ar kontre-admirali Loffowski bij Seemet-Amerikā, 20ta Juni no turrenes te pahrnakuschi mahjā. 47 deenas wiineem isgahjuscas zellā no Amerikas lihds Kronstatti. Schi tapatte slotte, kas pehrnā gaddā Amerikā til brangi tilka usnemta un pahr to pehrnā ruddeni Mahjas weesīs saweem laffitajeem stahstija.

No Pohlu semmes. Ka Pohlu dumpis nu weenreis pagallam beidsees, to leezina wiffas finnas, ko daudsi na gan eeksch- gan ahrsemme awises. Jo kad teem peerwilteem staigueem, kas schinni dumpi gribbeja par leeleem wiireem palift, wairs neweens lohni ne-ismafsa un ir Tschartorisfs wairs neka nedohd tadeht, ka us kehnina gohdu wianā zerriba pagallam, — kad peerwilteem taggad ja-eet deedeleht un tee paleek ahrsemneekem par nastu, kas nespohj

til dauds luhdsejeem deesgan peedoht. Schi fehrga tapehz til aktri isplattotees, ka ihstenas sahles preefsch to ne-effoht finnmas. Bet nu gan waldischana patte gan arri zitti Pohlu draugi darbojabs ka warredami, teem fasfrehjuscheem palihdseht. Irr eetaisjuschehs ih-pascha kommissione, kas teem truhfumu zeesdameem gribb darbu gahdahs, kur lai schi ar fawa waiga swedreem luhko sawu maist pelniht, bet us tahdu wihsē tee mas ko warreschoht derreht wianā semme. Gan arri irr eeriskejuschi tahdus kehkus, kur lehtaki warr ehdeenu dabbuht u. t. pr. — Arri Drehsdene, Sakschu semme, effoht komiteja eetaisjuschehs, kas Galizijas un Posenes Pohlus usaizina, lai palihds, ka tee behgki warretu tahaki tikt us tahdahm semmehm, kur teem isdohdotees pascheem strahdajoht sawu maist pelniht. Masak wainigeem behgkeem schi komiteja dohd to padohmu, lai us Pohlu semmes pahrwaldineeka grahsa Berg pafluddinashanu gresschotees atpakkat, un gribb no Kreewu semmes ministra preefsch scha zetta teem passes sagahdaht. Bet us schi wihsē teem gluschi mas isdohdotees tahdus peerunnaht; jo dumpineeku parteja wiffā spehla darbojotees tohs pahrunnaht, lai til pazeeschotees, wiss wehl isdohschotees labbi. Tomehr nohte paleekoht arween leelaka un naudu teem nespohjoh, neds arri warroht ka peesuh-tih no paschas Pohlu semmes. — Pruhjchi tapehz, ka dumpis nostahjees, sawus rohbeschü waltneekus atsaufuschi atpakkat. No Kreewu rohbeschü fargeem atka! tee, kas peedri pee gwarijias, irr aissaukti us Warfchawu atpakkat un no turrenes tohs suhtih us Pehterburgū. — Daschōs aprinkos wehl useet dum-pineeku karra-leetas paglabbatas, ko taggad usrahda tee dumpineeku, kas peekuschi pa mescheem apkahrt klendereht, paschi labba prahā teefahm padohdahs. — Patte dumpineeku parteja neleeds, ka dumpis us-warrehts, bet tomehr zaur ahrsemme Pohlu awiseht wehl Pohlus usaizina, lai palihdsoht to sajukuschi dumpja buhfschanu atkal kahjās zelt; wianā leelahs, ka tas dumpis wiineem 200 millionus maffajis un — to tak schehl ta bes augkeem atstaht! Bet kur nu wiireem prahs! Tas til wehl tas karstums, kas gan drihs atdsifih. — Arri muhsu augstai waldischana schi Pohlu dumpja apluffinashana 68 millionus rubli maffajuse, bet schi nauda naw wis par welti isdohta, jo ar to irr isdarrihts, ka Pohlu semme laikam gan wairs nekad us tahdu neleetigu traktofchanu nedohmahs. 16ta Juli deena tilka Warfchawā pakahrti diwi Pohlu semneeki tapehz, ka ar dumpineekem heedrojuschees un warras-darbus darrijuschi. — Taggad waldischana dohmajoh Pohlu semme klosterus pawissam nozelt, bet tahs basnizas, kas pee klosterem, atstahschoht. Klosterus paschus pahrwehrtischoht par kauschu klohlahm, kur tee muhsu warreschoht buht par klohlmeistereem; zittus arri pahrtaisjuscheht par slimmeeki klopfchanas nammeem, wot zittahm kohli waijadfigahm weetahm un til tohs flawetohs klosterus ween atstahschoht ka tee bijuschi. —

Teesaschanas un ismellefchanas wehl papilnam noteek Pohku semmē pahr dumpineekeem no daschadahm fahrtahm. Tāpat arri noteekoht Pruhſchōs un Galizija.

Ahrsemmes finnas.

No Schleswig-Olsteines. Warr gan zerreht, ka ſcho ſemmju deht ar Dahneem wairs nekahda farrofchana nebuhs, jo pameers norunnahts, blokade nozelta un meera-derrefchanas pamats arr tahds, ar ko wiſſi trihs waldineeki leekabs meerā buht. Gan nu Englandeescheem un arri Franzuscheem nepatiht, ka ſhee trihs waldineeki ween gribb to meera-derrefchanu turreht, bet neko darricht, jo winni ir Wahzwalstu beedribas runnas-lungus nepeenem, bet weeni paſchi gribb to isdarriht. Wahz-walstu beedriba, kas allasch mehds garru eefmu drahſt, preeſch ſcheem farrotajeem leelwaldineekeem taggad ka itt nekas, lai gan paſchi arr pee tahs beedribas peederr. To jau redſeja pee Rendsburgas, fur beedribas farra-fpehks par ſargeem ſlahweja: Pruhſchi no farra atpakkat nahldami teem pawehleja itt ahtri no turrenes iſeet un paſchi par waſtneeleem tur eestahjahs. Neko nelihdjeja beedribas wirfneku pretti-runnaſchana, waijadeja iſeet ar labbu, jo pretti-turretees tee nesphejja. Tapehz ſtarp farra-wihreem tur arri dascha plehſchanahs gaddijahs, jo Pruhſchu ſaldati ka uſwarretaji pagehreja leelaku gohdu. — Pahr to meera-fpreefchanu paſchu ru teek daudſ ſpreests un runnahts no wiſſahm puſſehm, bet wiſſ irr un paleek us to paſchu weenu grunti, pahr ko jau agrak ſlahſtijam, prohti, ka Schleswiga, Olsteine un Lauenburga paleek uſwarretajeem un ſhee tad to ihstu waldineelu te eelis, kas gan zits nebuhs, ka Augustenburgas prinjis. Pee rohbeschu nodallifchanas ſtarp tahm fallahm, kas zittas peederr pee Schleswigas, zittas pee Jitlandes, wiſſehoht to rohbeschu lihuiju taſnaki, ta, ka dascha Jitlandes falla palifchoht pee Schleswigas un no Schleswigas atkal kahda masa leeta pee Jitlandes. Sinnams, ka tad Dahni ſemmes parradus isrehfinſchoht ta, ka ſawa riktiča dalka paleek arri tahm erzoga ſemmehm paſchahm mafſajama; bet pee ſcheem parradeem nepeerehfinſchoht wiſ to parradu, ko Dahni pehn Dezember mehneſi ſcha farra deht no Englandeſ leenejuſchi; tāpat arri ſchi farra-fkahde Pruhſcheem un Chſtreikeem no tahm erzoga ſemmehm eedſennama. Tahda nu ta grunte un us ſcho grunti buhſchoht luſkohht Wihne pawiffam meeru faderreht. — Pebz ſcha pameera derrefchanas tiſchoht Dahnu farra-wangneeki tuhlin atlaſti us mahahm, bet teem nau brihw wairs ſchinni farra nahlt, ja wehl us ſchoreis meeru newarretu faderreht. — Bet ko tad nu pahrgalvige Dahni paſchi ſafka? Sinnams, tee ruh ween ka bittes aifspundetä strohpä. ſafka paſchi, ka ar to Dahnu gohds un flawa effoht gluſchi pelnös. Wiſſa ta pameera grunte, kas norunnata, effoht gluſchi netaiſna. Ar to effoht wiſſeem panemts tas gohds, lihds pehdejam wiſram ſautees, ka labprah

gribbejuſchi. Tomehr ſafka arri, ka til taggad, kad meera grunte jau liſta, wiſſeem ta luste us karru atkal effoht moħduſehs, bet preeſch tam wiſſi gaſjuſchi ar nolaiftu deggonu, ta, ka ir jaunee ministeri ſchehlojabs, ka neko wairs newarroht eefahkt ar Wahz-ſemneeleem, jo laudihm, ihpafchi ſemneeleem pawiffam truhftſtoht drohſchiba us karru. Ta jau irr, kad pirts nodeggūſe, tad wiſſi duhſchigi glahbeji, lai gan agrak teem bail no ugguns un no duhmeem. Kehninfch pa-weihelejis gwardus ſafaufit Kopenhagenē, ka warretu ſawaldiht laudis, ja tee ſcha meera deht raudſitu dumpotees.

No Seemel-Amerikaſ. Pahr to negantu brahlu karru tur wiñna ſemme taggad gruhti ko noſpreest un nosazziht. Ka generalis Grants Petersburgu panehmis, ta finna rahnahs necki ween buht; prohwejis gan daschas reisas, bet ar leelu ſkahdi atdiſhts ikreis atpakkat. Taggad wiſch til leelohht reisu reiſahm to dſelu-zellu ſtarp Petersburgu un Richmondu ſapohſtih. Pa tam, ka jau finnam, wehrgu-walſtneeli bij isdohmajuschi ſawu ſtikki, lai Grantu no turrenes warretu dabbuht prohjam, ar leelu ſpehku eekritta Marilandes dalka, netahlt no paſchas Seemelneku galwas-pilsfehtas Waschintones, fur tee leelu, leelu pohſtu paſtrahdajuschi. Seemelneku tohs gan aifdſinnuſchi, bet kaſ atdohs to ſlahdi. Presidents Lincolns usaizinajis atkal puſſmillionu wihrus us weena gadda par ſaldateem un ja lihds September mehneſim til daudſ nepeeteiſchotees, tad lihſchoht lohſeht. — Georgia Seemelneku generalim Schermannim arr Wehrgu-walſtneeli uſbrukkuſchi un tas tohs ſchoreis gan aifdſinnis, bet tee leelotees wehl atpakkat nahlt, kad generalis Lih teem wairak paſlihgus peſuhiſtſchoht. — Arri Kentuki walſte Wehrgu-walſtneeli Seemelneeleem uſmahluschees un daschu weetu panehmuschi. Tapehz Seemelneku generalis, Rosenkranz kas te farra-fpehku wadda, uſaizinajis wiſſus tahs walſtes laudis, lai ar farra-wihreem heedrojotees un palihdſoht eenaidneklus no ſemmes iſdiſht. Ta nu taggad atkal no pilnigas uſwarrefchanas nekahda zerriba ne weeneem, ne ohtreem un buhlu laiks, labba prahtä faderreht.

Jannakabs un telegraſa finnas.

No Rohmas, 18tä Juli. Pahwests walkar Marino pilsfehtu apmeleja, fur to wiſſi augſtee preeſteri pee baſnizas fagaideja. Pebz noturretas miſſes daudſ zilwelii ſakristejä tilka laisti Pahwestam kahjas buhſchoht. Pilsfehta bij ſtaſti puſchota un us bal-koenem ſtarp pułkhem ſlahweja Pahwesta bilde. Pebz 2 ſtundahm Pahwests atkal aifbrauza prohjam.

No Berlin, 27tä Juli (telegr.). Bagdadē, Afrikas paſaules dalka, effoht dumpis iszhelees.

No Warſchawas. Moſkawas awiſes ſlahſta, ka tee Pohku dumpja komitejas beedri, diktators Traugut un tee ministeri Dieforanski, Krajevski, Su-

tinski un Totschitski 24tā Juli tikkuschi pakahrti un pahrejee us Sibiriju pee gruhtem darbeem noteefati.

No Berlin es, 29tā Juli (telegr.). Meera-spreeschana nolikta us nahkofchu neddetu.

Widsemmes skohlmeisteru - skohlas un skohlmeistera J. Bimses gohda - svehtki taī 17. Juhni 1864.

Weens seheis gahja feht, un tas tihrumus bija ehrfchku un vadschu pilns, bet winsch sawu rohku pee arksa lizzis, neatfattijahs atpakkat. Darbs bija jo gruhts, faule uslektuji spihdeja jo karsta, ta ka strahdneekam fweedri pluhdin pluhda, bet winsch sawu rohku no arksa neatlaida. Bitti pee ta peestahjabs us to fazzidami: Ko tu darri! tas darbs pahrleku gruhts, tew til dauds spehla now, to galla west; tew arr no ta nekahdi augki, nekahda petna nenahks; atstahjees no ta. Bet winsch nesfattijahs atpakkat un sawu rohku no arksa neatrahwa. Un atkal zitti tam fazzija: Tas irr bailigs darbs, tu to strahdadams warri breesmās kriſt, — bet winsch nelikkahs baidites un strahdaja taħlak, un irr strahdajis 25 gaddus, nedj gohda nedj pēnas deht, bet tikkai sawu tauschu labbumu mekledams, un strahdahs ar Deewa palihgu wehl us preefschu.

Mihki laffitaji! Tas muhschigais seheis, kas nekahdu firds-tihrumu neapfehtu un neapstrahdatu negribb atstaht, libds scho paſchu deenu sehejeus ifsuhta tifpat pee-auguschu ka arr behrnu firds-tihrumus apstrahdaht. Ta arri mums Widsemmekeem irr suhtjis to seheju, no ka eefahldams esmu runnajis, taħdu, kas firds-lauku strahdneekus par derrigeem sehejeem ismahza, prohti zeenitu un zeenijamu Widsemmes skohlmeisteru-skohlmeisteri pee Wallas skohlmeisteru-skohlas seminara, Bimses fungu. Tam nu sawu gruhtu, svehtu ammatu, 25 gaddus nepeeluffscham ar wiffu uszibtu nostrahdajuscam 17tā Juhni ammatu gohda-svehtkus nosvehtija, kas ne ween winnam, winna mahzelteem un wiffeem skohlmeistereem, bet wiffai Widsemmei irr gohda-deena. Par scho nu te dauds maſ stahstischu sinnadams, ka tee svehti preeli, kas tur wiffeem fanahluscheem wefeem bija baudami, arr atskannehs laffitaju firdis.

Schogadd' skohlmeisteru-fanahfchana, us to zitteem gaddeem fanahk Turraida, bija nolikta us 16. Juhni Wallas pilsfehtā, un tadeht jau 15. Juhni wallkarā tur sabrauza leels pulks skohlmeisteru, tifpat taħbi, kas seminar mahzijusches, ka arr wezzi skohlmeisteri, kas ammatā eezelti, pirms skohla bija eetaijita. Ohra deenā tad fħee wiffi fanahza elementar skohlas nammā us farunna schanohs, taħda darba no wiffas Widsemmes semneeku-skohlu preefschneeka, Mahlpilles zeniga mahzitaja von Klot uswesti. Pehz puſſdeenas atkal turpat sapulzejahs us nahkofchas deenas svehtkeem fataisitees.

Prett wallkaru schinni deenā stipris leetus libja, bet 17. Juhni faule skaidra usleħza un wiffu deenu

mihligi spihdeja. No riħta puſſ astonos fanahza wiffi skohlmeisteri pilsfehtā nolikta weetā un tad no leela tausħu pulka pawadditi dewahs us seminari, kas taħdas puſſoħtru werstes no Wallas pilsfehtas, ne taħtu no Pehterburgas leelżekka, masā pakalniniā fihw, un tur muhsu augsti zeenitam bissaqam Ullmann un dauds mahzitajeem flakt effoħt preefsch Bimses funga lohgeem nodseedaja jaħku dseefmu ujs tħetrahm balfim, winna ta uj wiċċa ammatu-svehtkeem fweżinadami. Tad klusfu aixgħajja atpakkat uj pilsfehtu. Pehz taħħadha pūssoħtru stundahm uj seminari atnħażza Wallas dseedataju beedri sawu karrogħu preefschā nesdami un preezigu dseefmu dseeda-dami arr Bimses fungu uj wiċċa gohda-deenu fweżinaħt, to par sawas beedribas gohda-beedri zeldami. Tad pulksten desmitōs attal wiffi skohlmeisteri, rindas pa tħetħreem eedami, no pilsfehtas dewahs us seminari. Bejjā tam peebeedrojabs bisqaps Ullmann, kas agrak arr Widsemmes skohlu preefschneeks bija, un preefschā eedams toħs libħi paſchu seminar-nammu waddiġa, fur tee ohra tabħschā usħaħpa skohlas-istabħas, kas uj fħo deenu bija fataisitas un iſpuščok-tas ar pukku-kroħnejem un fweżżehem par svehtku-weetu. — Sché fanahza arr dauds zitti weesi. Luggas-ch-pils landraħt-leelkungs Baron Wrangel, gan driħi wiffi Wallas aprinka un trihs Walmeeres aprinka mahzitaji, Wallas pilsfehtas raħts-teeħas beedri un dauds zitti. Diwi no skohlmeistereem nogħajja pee Bimses funga to wiffu, skohlmeisteru wahrdā apfweżinaħt un īad skohlu-preefschneeks bija atnħażis, tad atkal zitti diwi aixgħajja to svehtku-weetā ewaddiħt, fur to uj ehrgeleħm spħeļejħo ewedda un ar pukekk puschkotā krehslā feħbinja. Tad no wiffu fanahlusħu luħpahm un īrdim atħlannejha preezigi ta dseesma: "Teizi to kungu, to goħdibas-kehninu svehtu," ko beigtu papreelfsch skohlas preefschneeks von Klot Bimses fungu usrunnajha to Widsemmes augstakas skohlu-waldischanas wahrdā apfweżinadams un pateikdams par to, ka winsch zaurus 25 gaddus ar taħdu leelu ustizzibu nepeeluffis un neapnizzis sawu gruhtu darbu, kas wiffai Widsemmei par labbu naħl, strahdajis, — tad preefschā laffija pateizibas graħmatu, ko peeminnetta skohlas waldischana bija fuhtijusi un beigħdams ar to weħleħschanu, ka lai Deewi Bimses fungam doħdoħt wehl ilgus gaddus taħda paſħħa sveħtibā pee seminara strahdaht, tam paſneedsa 500 rb. goħda-dahwanu, ko Widsemmes augstaka skohlu-waldischana un kahdi Widsemmes leelkungi tam dħawnejuschi. — Riħta agri jaħi landraħt-beedriba un Pruhfchū Weißfels-seminara skohlmeisters Hentschel, pee ka Bimses funga mahzijees, schim fweżinachanas-grahmatas bija fuhtijuschi.

Skohlu-preefschneksam beigħscham Walmeeres weż-zaħħas mahzitajis Walter katederi stahjees Bimses fungu apfweżinajha Walmeeres draudses wahrdā, fur fħis taħħdu laiku par draudses-skohlmeisteri un fur eefahkoh arr seminars bija. Peeminnejha arr to laiku,

Tur abbi kohpā Walkā dīshwojuschi, kad schis mahzitajs wehl bija Luggaschu draudsei par mahzitaju un seminars jaw us Walku pahzelts, kā tur kohpā redsejuschi tilpat labbas ka gruhtas deenas.

Tad usfahza runnaht Bimses funga agraks mahzells, taggadejs Burtneku draudses flohlmeisters Käfking wissu seminar mahzeltu wahrdā. Pa wissu preefsch wiſch Deewam firſnigi pateiza, ka muhsu semmei un laudim to wihrū dewis, kas nu 25 gadbus ar tahdu leelu mihlestibū un ustizzibū sawā ammata strahdajis. To laiku, ko seminar-mahzelti schē nodshwojuschi appalsch schihs flohlas wadditaja azzim un mahzibas wiſch par to wiss-jaukaku wissā winau dīshwibas-gahjumā uſteiza. Bimses funga allasch ar wissu ſpehku us to ween effoht dīnnees, winaus par derrigeem un ustizzigeem flohlmeisterem ifmahzicht, winaeem mihlestibū us faveem laudim, pee furru behrneem teem pehz jastrahda, firdi eestahdīt, un tohs no wissadas alloſchanas paſargāht. Ja lahdas no winaa mahzelleem tur kā alloejes, tad tas ne-effoht seminar mahzibū waina, bet tas effoht tadeht ween notizzis, ka tadhds seminar mahzeltis no tāhm ſchinni flohlā kaisitahm mahzibahm pawiffam atkahpees. Schē winaa weenadi effoht ſlaidra ewangeliuma mahzibā mahziti un ka winneem ar draudses-mahzitajeem beedribā pee lauschu apgaifmoschanas jastrahda ne kā neschkirdamees no kriſtigas draudses mahzibahm un likumeem, ka arr winau waddons pats weenadi pee ſchihm mahzibahm un ſcheem likumeem turrejees un turrotees. Ar dēſigeem wahrdeem tad runnatajs arr pateiza Widsemmes leelkungeem, kas seminar zehlufchi ne ſawam bet lauschu labbumam, tadeht ka negribbejuschi par nemahzitu strahdneku-pulku, bet par tilleem apgaifmoteem kriſtigeem laudim waldiht. Pateikdams arr peeminneja tohs wihrus, kas seminar Widsemme eezebluſchi un kohpuschi un pee ta palihdſejuschi mahzicht, un beidsoht iſteiza ſawu zerribu, ka Bimses funga wahrdū Widsemme nelad neaismirſhīs, bet lihds wiss wehlakeem laſeem labbā pateizibā peeminneschoht. Tad us winau paſchu greeſdamees un tam grahmatu dahwinadams, tur eelfchā winaa mahzeltu bilden, to luhdſa, ſcho ſanemt un winau weenadi labbā peemmineschana paturreht.

Pehz ſchihs runnas taggadejee seminar mahzelti jauku ſwehtu-dſeefmu dſeedaja, ko weens no ſchihs flohlas agraleem mahzelleem taſſijis lihds ar ſawu meldinu. Pehz tam runnaja Ruhjenes draudses-flohlmeisteris Schwebch wissu un ihpaschi to wezzaku flohlmeisteru wahrdā, kas now seminar mahzijuschees, kurreem pats arr peederr: — Pee ta leela, us ſcheem ſwehtleem ſanahſchā weefu-pulka jau redſoht, zil leelā wehrtē wissi to darbu ſinnoht turreht, kas ſchē teeloht strahdahs, bet no flohlmeisterem tas ihpaschi effoht zeeñijams. Preefsch 25 gaddeem Widsemmes Latveeſchu kreisē ne wehl wissas draudses draudses-flohlas un bes tāhm nekahdas zittas flohlas ne-effoht bijuschas.

Oggauau kreisē gan jaw bijuschas walſtes-flohlas, to mehr ſchinnis wairak ne-effoht eemahzichts, kā pee Latveeſcheem behrni mahzās eemahzabs no wezzakeem. Bet leelakais pulks talaika flohlmeisteru arr ne-effoht prattuschi ſawu ammatu un ja arr ko prattuschi, to mehr naow liktuschi wehra, kas winneem ihſti ammatu darbs, prohti behrnu mahzichana. Taggad wiss effoht zittadi palizzis: effoht flohlas, effoht arr derigī flohlmeisteri, fahloht arr laudis paſchi flohlas zeeniht un gohdā turreht. Ka tā notizzis, pee ta dauds leetas un daschi zilveli palihdſejuschi, bet wiss-wairak seminars, kurrā derrigus flohlmeisterus mahzā. Tadeht arr katram Widsemmekam peenahkotees pateizibū un gohdū doht augſti zeenitam biskapam F. Walter, kā tam wihram, kas papreefsch usdohmajis muhsu semmei seminar uſtaifht, kā arr Widsemmes leelkungeem un mahzitajeem, kas to pee ſchi darba waijadſigu naudu dāhwajuschi un tāpatt arr flohlmeisteru-tehwam, augſti zeenitam biskapam Ullmann, un wisseem seminar apgahdatajeem un labdarritajeem. Bet ſchodeen wisswairak pateiziba un gohds nahlotees tam wihram, kas 25 gaddus seminar waddons un flohlmeisters bijis, zaur faveem mahzelleem leelu ſwehtibū tehwu-semmei gahdajis un arri tilpat wezzus flohlmeisterus pamohdinajis teem padohmu un mahzibū kā arr labbu preefſchihmi dohdamis ar ſawu ustizzigu darbu, ko strahdajis ne algas pehz, bet no wissas ſirds un wissā ſpehka. Behdigti runnatajs tam paſneedſa ſeegela-gredſenu no wezzu flohlmeisteru puſſes, iſteikdams, ka Bimses funga ne ween faveem mahzelleem ſawu ſeegeli uſspeedis, bet arr wissahm Widsemmes flohlahm, un luhgadams, lai ſcho ſeegela-gredſenu walkajoht par ſihmi, ka wissi, tilpat tee flohlmeisteri, kas irr winaa mahzelti, kā tee kas naow, weena beedribā ſtahw.

Dſeedataji atkal dſeedaja jauku dſeefmu: „Deewa funga, tu effi muhsu pātauschana u. t. pr.“ un tad Mihlites Drohna-mahzās faimneels Dauguls Bimses fungu uſrunnaja Latveeſchu lauschu wahrdā, pateikdams par wissu to labbu, ko tas winneem zaur faveem mahzelleem darrijs. Jaw taggad winaa to ſaprohtoht, lahdas labbums winneem zaur winaa darbu nahloht, bet us preefſchu to wehl labbak un ſlaidraki atſibſchoht. Beidsoht wehl laſſija preefſchā weenu no tāhm pateizibas-grahmatahm, ko Widsemmes draudses Bimses fungam bija ſuhtijuschas, un ſchi bija no Wezs-Peebalgas draudses.

Atkal atſkanneja dſeefma no dſeedataju-kohra un tab Raunas mahzitajs Sokolowski wissu mahzitaju wahrdā tā runnaja: Wiſch effoht atnahzis pirmam lahttam kā Raunas, kā tāhs draudses mahzitajs, kā Bimses funga dīmmis, winau apſweizinah no Raunas ſalneem, uppes- un birſchu-paſrehſta, kā tas behrnu-gaddos ſpehlejees, no Raunas Deewa namma, kā winaa ſirds papreefsch us Deewu un us wissu labbu eeffluſi mihlestibā, to ſweizinah arr no tehwa ſappa, tehwa ſwehtichanu winaam wehſtidams. Bet

vñtram fahrtam arr effoht atnahzis wissu Widsemmes Luttera mahzitaju wahrdä, las tapatt ar leelu preku fchohs fwehtkus libds fwehtijoht atsibdam, fa mahzitajeem un fkohlmeistereem allasch tee paschi zelli kohpä staigajami. Ewangeliuma draudse, dsihdamees us to, lai issfatriis draudses lohzelis sawu tizzibu ftaidri atsibst bes fkohlahm newarroht istikt, tapatt arr atkal fkohla no draudses fchlihrujees un bes tahs strahdadama, gruhä darbadeenas-darbä nöpuhlejotees bes atpubfchanahs newarredama pazeltees us augfchu, us debbesim. Tadeht fkohlmeisteri mahzitajus lab-praht par faveem wadditajeem peenemmoht, bet fchee atkal atsibstoht, fa no fkohlmeistereem dabbijoht re-dseht, fa ar behrneem jarunna, lai fchee faproht un winnu firdis teek fustinatas. Tad nu mahzitaji, atsibdam fkohlmeisteru-fkohlmeisteri par sawu beedri, ar fo us tahs paçhas gruntes stahwoht, tam to dah-winajoht, us fo kohpä dibbinati, prohti fwehtu bih-beli. — Schè weens no mahzitajeem pazehlahs un Bimses kiungam to fwehtu grahmatu pafneedsa pa-preefsch slaffijis tohs wahrdus, fo bislaps F. Walter tur eeraltlijis. — Tad Maunas mahzitajs wehl faz-zija: Widsemmes mahzitaji weblejotees, lai Bimses kungs allasch peeminnetu, fa fchee weenadi preefsch winna Deewu aisluhdssoht, bet tad fchee allasch ne-effoht winna preefschä, tad lai winna behrnu aisluhgs-fchana tam mahzitajus atgahdinajoht, tadeht tad fchee winneem dahwinajoht fwehtas böhbeles hildes, — un atkal mahzitajs pafneedsa fcho bislchs-grahmatu.

Taggad us balſim dſeedaja to dſeeſmu: „Deewſ
Kungs irr muhſu ſtipra pilſ“ un ſeminara agrals
mabzelliſ Jakobſohn, tas Iggauu kreife par ſkohl-
meiſteri, to ſeminara-mahzelku wahrdā, tas uſ ſcheem
ſwehtleem nebijs atnahluſchi un arri to, tas jau no-
mirruſchi, kahdus wahrdus runnaja un beidſoht. Zim-
ſes fungam flawas dſeeſmu eedewa, fo weens no
wiana mahzelteem, Klaus — tas taggad Wahzſemmē
Leipzig-pilsfehltā muſilas-ſkohla wehl dſiftati muſikā
mahzabs — uſ ſcho deenu taisiſijs.

Pehz tam Bimses fung s pats kahpa katederi runnahrt. Sahldams ar to jautaschanu, woi sehee svehtli winnam jeb seminar am nahkotees, winsch sawas runnas pirmā vallā isteiza, ka winnam nenahkotees. Jo winsch neween 25. bet jaw 34 gaddus effoht ammatā, pats arr pehz paſcha apnemischanahs ne-effoht par floblmeiftari palizzis, bet no saweem wezzakeem peespeests, tapatt arr iſchinni sawā taggadejā ammatā zaur zitta flubbinaſchanu tizzis. Ko winsch mahzjees sawu dſihwibū nodoht augstakahm leetahm par labbu, par to winnam japateizoht Harnisch fungam, Wahzſemmes seminar floblmeisteram, pee la mahzjees, un ta laika Walmeeres wezzaka mahzitaja F. Walter labbai preefſchſthmei, kas ne ween pats wiffā ſpehla un uſtizibā strahdajis, bet arr prattis pee zitteem wiffus ſpehlus mohdinaht. Ko winsch behruu audſinachanas- un mahzſchanas - gubribā ſtinoht, to effoht no teem teizameem meistereem mantojis, pee

turru kahjahm mahzibas-gaddōs sehdejis un pehz pa
flohlahm staigadams un tāhs tur redsetas leetas fa-
lihdzinadams. Kad winsch arr mahzijees, ka deewa-
bihjaschana irr wiffas gudribas esfahlums, tad par
to Deerwan pateizoh. Ka winsch sawā ammatā
ne-effoh welti strahdajis, ka winnam us fawu darbu
labs prahs bijis un ka par algu no faweeem mah-
zelkeem mihlestibū, ustizzibū un pateizibū ptahwīs,
ka pee dascha jaunekta itt dedsigu mihlestibū us flohl-
meistera-ammatu atraddis — par to tas gohds nah-
kotees Latweeschu un Iggaunu tautai, kas ujzibibā
un daschōs zittōs tikkumōs lihdī stahwoht zittahm
tautahm. Winna pascha garra mohdinachana effoh
nahkuji no tāhs garra-usmohdinachanas, kas preefsch
kahdeem trihfdesmit gaddeem Wahzjemme zehluées
fawu spehku parahdidama arr pee mums. Tā tad
tee svehtsi nenahtotees winnam. Woi tad tee nah-
kotees seminaram? tā runnatajs tahtak prassija un
tad par seminari tā stahstija: 1834 tā gaddā us ta
laila Walmeeres wezzala mahzitaja F. Walter floh-
binachanu Widsemmes mahzitaji sawā pirmā sinode
100 rb. famettuschi un tāpatt nahloschōs diwi gad-
dōs, Bimjes lungu us Wahzjemmes seminari Weis-
senfelse eelsch Pruhfscheem aissuhtiht, lai tur ismah-
zitohs pats par seminara flohlmeisteri. 1839 tā gaddā
winsch no Wahzjemmes atgreeses mahjā, tulicht se-
minara mahzibū eefahze ar kahdeem 6 libds 10 jau-
nelteem. Schodeen winnam ihpaschi prahsi nahkoht,
ka toreis ar seminara eeswehtischani bijis. Walme-
res draudses flohlas nammā schim bijuschas eeruh-
metas pahra istabas, lurrās tikkai trihs galdi un
kahdi krehfli stahwejusch. Tur nu tee flohla usnem-
mami jaunekti ar faweeem wezzakeem bijuschi sapul-
jeusches. Weens weenigs weesis, flohlmeisters no
kahdas nahburgu draudses, bijis atnahjis un libds
ar teem minneteem klaujjees to runnu, so mahzitais
F. Walter turrejis jauno flohlmeisteru flohlu eesweh-
tidams. Stipris pehrlons ar leelu leetu padarrijis,
ka eefahzeja firds jo gruhta un behdiga palikku. —
Gluschi zittada un zil jaunka effoh schi deena! Jau-
kas seminara-namma istabas ar leelu pulku weesu no
wiffahm kahrtahm peepilditas un wiffu schi weesu
firdis pahri pluhsdamas no preeka un pateizibas. —
1840 Widsemmes leelkungi atwehlejusch 150 rb.
par palihgu pee seminara usturrechanas, bet jaw
zettortā gaddā pehz schibis flohlas esfahluchanas floh-
las-nams nodedis un nu schai atkal behdu-laiks,
kamehr minnetam Walmeeres mahzitajam Walter
isdevees taggad nomirruschu landraht-leelkungi Brü-
ningt tai par labdarritaju winneht. Schis effoh
bijis appalsch Waltera waddischanas muhsu flohl-
meisteru-flohlas eegrunteschanas laiks. 1844 paliz-
zis taggadejs bisskaps Usmann par Widsemmes flohlu-
un tā arr par seminara-preefschneet. Usmanna
laika flohlmeisteru flohla ariveen wairak eestiprinaju-
fees no winna itt weizigi apgahdata. Leelkungi
beedriba nospreedusi ilgaddus 2000 rb. fudr. preefsch

seminara waijadisbahm, landraht-leelskungs Wrangel no Lugguschu pils muischas dahwinajis semmes gabbalu, kur to taggadeju jauko seminar-nammu usbuuhweja. Pehz, kad skohlu-preefschneeku Ullmann us Pehterburgu aizinaja par augstakas basnizas-teefas preefschneeku no mahzitaju pusses, tad wiina weeta Mahlpilles mahzitajs par skohlu-preefschneeku zelts, un appaksch winna finnaschanas lihds jcho deenu seminars stahwoht, kam nu tee laiki atnahkuschi, kur wiffas peederrigas waijadisbas warroht pilvilt. Wiffa laikā no seminar atlaisiti 135 mahzelti ar to leezibu, ka us farvu ammatu par skohlmeistereem derrigi ar rasti, 4 pehz pee kreises-skohlas-teefahm tahdu leezibu dubbujuschi. No scheem 139 pee semneeku-skohlahm strahdajuschi 129, nemas schinni ammatā bijuschi 10, arweenu tikkai skohlmeisteru-ammata stahwejuschi 87, nomirruschi ammatā buhdami 8. Pawissam seminarī bijuschi lihds ar taggadejeem 37 mahzeltiem un 24 wezzakeem skohlmeistereem 200, un jcho starpa 36 no Zigauneem. Tā Bimses fungs no skohlmeisteru-skohlas stahstijis paesemmigi atkal leezinaja, ka arr schai tee fwehtki nenahkotees un, lai gan pateiziba dohdama wiffeem winnas labdarritateem, tomehr schè nenahkotees laut kahda zilwaka darbu teift, bet to ween, kas wiffu labbu gaismā zett, kas tapatt ta labba eegribbeschanu kā arr padarrifchanu dohd, tam trihsweenigam Deewam ween nahkotees gohds, flawa un teikschana. Tikkai wiina schehlastiba un palihdisiba effoht tahdu fwehtku wehrtes. Scheem tapehz waijagoht pateizibas fwehtkeem un turflaht tahdeem preezigeem skohlmeisteru fwehtkeem buht, kurrōs wiffi kohpā leezina: „Kungs, es ejmu maſſ prett wiffahm apschehlofchanahm un wiffu peetizzibu, fo tu man darrijis“ — un: „Teizi to Kungu, manna dwehfele, un kas eeksch man irr, wiina fwehtu wahrdū u. t. pr.“

„Teizi to to Kungu, manna dwehfele“ atskanneja arr no dseedatajeem un schahs dseefmas beigumā: „Lai Deeru wiffi lihds“ us tschetrahm balsim. Schopēdigo dseefmu dseedaja wiffi. Ohtru perschu dseedoht biskaps Ullmann katederū kahpa un, kad dseefma bija beigta, tad sazzija: Winsch nebuhschoht runnu turreht, jo schè jaw wifs effoht sazzibts, kas tahdōs fwehtikos isteizams, zits nelas netruhfstoht, ka fwehtischana. Lai winnam taujoht sanahkusbus fwehtih. Un tā tad tas miškais, dahrgais, firmais tehws ar Narona fwehtischana weefus fwehtija, furru pulka weens wehl usnehma to dseefmu: „Paleez ar schehlastbu,“ furras pirmu perschu wiffi ar leelu firdustinaschanu dseedaja.

Tā tabs deenas fwehtischana seminarī nobeidsahs, bet fwehtki paschi wehl ne bija beigti. Bimses fungs weefus ar brokastu usnehma, bet pulsten tschetrahos tabs deenas malitti turreja Walkas-pilsfehtas mussennamā, kur wiffi weesi tāpat, kā tas zeenijams wihrs, ka gohdam jcho deemu ūvinneja — pawissam kahdi 130 wihrs — sapulzejahs. Tur pee galda dascha

jauka dseefma atskanneja un daschu spehzigu un wehra leekamu wahrdū runnaja. Papreefschu biskaps Ullmann zblees us weefsem no tehwusemmes = tehwa, muhsu Wiffs-augsta Keisara tehwu-prahta us wiffeem faweeem appafschneekem runnajis, glabsti pazehla us winna wesseliu dsert, un wiffi weesi, preezigi un flannigi „Urrah“ fauldam, dsehra lihds. Tā wehl laimes wehlejoh tsehra Widsemmes leelkungu beedribai, kas zaur seminarī par semneeku apgaismoschanu tik labbi gahdajuji, — landraht-leelkungeem Brüningk un Wrangel, bissapeem Ullmann un Walter un skohlu preefschneekam Klot, kā skohlmeisteru-skohlas labdarritateem, — Widsemmes mahzitajeem, Bimses fungam, wiffas Widsemmes skohlu-buhfchanai. Beidoht zehlahs weens no skohlmeistera pulka un ussuhbinaja laimes dsert us 17to Duhni. Sahldams runnahd par to, kas gan wairak wehlotees reisoh, wai melderis wai skohlmeisters, winsch stahstija, ka Bimses fungs favus mahzeltus allash, jau skohlas-laikā, waddijis daschā zetta un ka tahdi zetti — lai gan toreis daschfahrt mahzeltiem rahdijuschees kā gruhtums — tik labbus auglus nessuschi, ka daschs no teem palizzis stiprs un resns, kā pee jchi pascha warroht redseht. Bimses fungs favos brihvo-laikos arr daudis effoht apmeklejis tehw-semimes mallas, arr paschōs malleneeschōs noslaigadams. Tomehr aij falneem arr dsihwojoh taudis, effoht zittas pafaules-mallas wehl jaukas kā mihta Widsemme, lai nu turpu steidsotees Bimses fungs, kur jaw preefsch 25 gaddeem pee leelu meisteru kahjahn sehdejis mahzidamees. 17tā Duhni Bimses fungs pirmu reis Wahzsemme aigahjis, 17tā Duhni atkal no turrenes atgredamees Rihgā attizzis, schodeen atkal 17tais Duhni. Lai dsihwo 17tais Duhni! tā runnatajs issauzahs un wiffi zitti winnam lihds, bet winsch Bimses fungam pafneedsa zetta-speeki un tafchu, kur eekschā bija fahda summa naudas, fo wiina agraki mahzelti un zitti no wezzeem skohlmeistereem no pateizibas bija samettuschi, lai tas jo labbati warretu isdarriht, us fo winnam skohlu-waldischana wehlefchanu derusi un us fo eefahkumā peeminneti 500 rub. bija dahwinati, prohti aigrejoh us Wahzsemme, kā tā pehz 25 gruhtem suhreem barba-gaddeem atpuhstohts un atspirdsinatohts.

Pulksten puſſ astonōs wiffi weesi atkal aigahja us seminarī, kur arr leels pulks tauſchu no nahburga draudsehm un no pilsfehtas bija sanahkuschi skattitees. Tē nu wiffi preezigi kohpā farunnajahs un pa pagalmu un dahrju iſſerejahs. Skohlmeisteri, tagga-dejee seminarī-mahzelti un pilsfehtas dseefmu-beedri pahrmihjotees dseedaja jaukas dseefmas us balsim, un tā ahtri, jo ahtri peenahza walkars. Kad tumsch mettahs, tad seminarī-nams un wiffi kohki un fruhmi dahrjs un us pagalma atspihdeja no ne-isfraitama pulka jauku papihra-luhkturu daschadas pehrwēs. Lihds patt puſſnalti wiffi weesi kohpā preezajahs, un zitti agrak ne, ka pulsten weenōs us pilsfehtu aigahja.

Tä schi mihi, dahrga gohda-deena beidsahs, kas teesham wisseem weesem wissä muhschä no prahtha nesuddih, bet itt fewischli fohlmeistereem stahwehs prahtha. Jo ko tee sché fmehluschees sawahm firdim fwehtas jushanä par atspirdsinaschanu, ko sadiswojuschi no jauna tuhval fabeedrodamees sawä starpä, ko labba apnehmusees pafkubbinadamees no jauna; tahs irr mantas kas neuhd, kas klussibä kohptas aug un sawus augkus nefs. E. Schwich.

Ruhenes draudses-fohlmeisteris

S l u d d i n a s c h a n a s .

No Widsemmes semmes-teefas kollegiuma teek zaur scheem raksteem sunnams darrihts, fa tahs Dangaw-mallä bühdamas pee Leel-Zumprawmuishas statciona peederrigas mahjas lihds ar teem tur buhdameem semmes-gabbaleem tiks wairak-fohlitajeem pahrdohatas, un irr ta virma fohlfhana 17ta un ta pehdiga 19ta August semmes-teefas kollegiuma nammä Rihgä, fmlschu-eelä Nr. 25, jonsofka.

Rahdas tahs notaifshanas un nosprceshanas pee schahs virlshanas, warr sunnah dabbuht Rihgä, ritterfhaftes kanzelejä.

Rihgä, Rittera-nammä, tai 10. Juli 1864.

(Nr. 1672.) Ritterfhaftes-seltehrs v. Grünewaldt.

U h t r o p e

Rihgas dselsu-zetta-nammä jeb statcionä.

Pirmdeenä tai 17ta August 1864 un nahlamäss deenä, (tik treshdeenä un peektdeenä ne), tur tiks kaufetas dselles sabgu-galdi, kaufetas 'dselles prezzi-wabgi, weena lokomobile, 2700 puddi wezzas fakkamas dselles, 800 puddi dselsu dreijatas fkaidas, fabdi 240 puddi wezzu semmes peeneddamu wahgn asses, 65 puddi blekka, dselsu drakte, fabds frahjums frahfns blekka, 21 freissahgi, daschadi frahmi, frahjums fürga-leetu un fiknes, dselsu artlu dselsu, frahjums wezzu schäppelu un lakternu, 26 daschadi kohka pumpji, pumpju dallas ur trubbas, dehku sahgi, fregu ee-maulti, filzahbaki, steerin-swetschu galli, fabdi 1500 puddi afrika-ohglu atleekas, jeb kaleju-ohgles u. t. pr. — wairak-fohlitajeem pahrdohatas par fkaidru nandu, kas tuhlin jaqismalka. Schabs pahrdohdamos leetas warr ifdeenas no pulsten 9 lihds 12 apfktiht, tik fwehtdeenäss ween ne.

C. Helm sing, vilseftas uhtrupneeks.

Zehfis irr weena döshwojama mahja ar trihs kambarem, Lehti un leelu preeleefamu kambari, kà arri stalli un dahrzu pahrdohdama.

Pirzeji warr meldetees Paltemal muishä (Sigguldes draudse) pee

Ps. Nikitin.

 Weens brenfuscha meisters (brandwihna dedst-natajs) ar labbu attestati warr tuhliht meetu dabbuht Rechtschu muishä (Fossenberg).

W. J. Scheluchina a h d u b o h d è,

Sinder-eelä, pafcha nammä, pretti uhdens-funstei warr dabbuht wissadas ahdu sortes par mehrenu tirgu. Apstelfshanas zaur raksteem tiks pareisi un pehz katra patifshanas isdarritas. —

Lihds 30. Juli pee Rihgas irr atnahfuschi 1129 fuggi un aissahjuschi 894 fuggi.

Abtivedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehts.

Wiffas tahs pee Behrsones vilsmuischias (Zehfus kreise) peederrigas, pebz walku-grahmatas ectaistas semneeku mahjas teek lehti pahrdohatas. Pirzeji fkahtakas nn fkaidrakas sunnas warr dabbuht pee akzises waldischanas, jeb arri pee tahs muishas dämtkunga pafcha Rihgä, Behterhurgas Ahr-Rihgä, leelä Aleksander-eelä, Nr. 17, Allenfeina mahja.

3

Zaur scheem raksteem teek sunnams darrihts, fa tas gaddatirgus Stalgen ne tä fä lihds schim 9. September, bet 20ta August tiks noturrehts.

Tä bohde pee jauneem wahrteem us daugawas tirgu Nr. 7 teek pahrdohta korku-malka sveinekeem preefsch pluddineem. Turpatt arr allus-korkus warr dabbuht eepakatus no 300 lihds 1000 un wehl wairak un katra laikä irr dabbujami.

Tä patt irr korku-malka un allus-korki dabbujami Suworow eelä Nr. 14 meesneela Hoffmark mahja, pee

G. Tillner.

 Zehfis, pretti tirgus-plazzim irr weena bohde ar döshwojamu istabu isihrejama. Klahtakas sunnas turpat Zehfis isdohs rahtskungs Liebfke. 1

Labbas Ehstreiku semmes

I s k a p t e s

ar selta raksteem, pahrdohd par lehtu malku 1
A. Th. Thies,
lalku-eelä.

 Balifaden eelä, netahle no schandaru stasseem Nr. 25, irr weena ehrgele ar trim registereem pahrdohdama. Klahtakas sunnas warr dabbuht turpat. 2

Mahju- un semmes-pahrdohsfhana.

 Rihgas kreise, Maddaleenes basuizas-draudspee Blater un Sakstene muishas, teek wiffas semneeku mahjas ar tur fkaht peederrigeem tihrumee, mescha-semmi, pfawahm un dahrseem pehz 25ta Juli 1864 pahrdohatas, un tiks ikkatram pirzejam no Jurgeem 1865ta gadda tahs robbeschas pehz ta pee ikkatas mahjas no mehrneela ustaipta semmes-rutta nodohts. Klahtakas sunnas warr pee Blater muishas-waldischanas dabbuht, un turpat arri tahs mahjas virlshanas kontrakties noflehgat.

Mekleta teek wesseliqa emma, par labbu lohni, kas September mehnescha eesahkumä warrehs deenestä eestahites. Jameldahs Marstall-eelä pee wahrteem, fur isbrauz us daugawu, Nr. 32, diwi treppes angfchä. 1

G r o ß u n P a p e n g u t h wihna-pagrabbä,

L. Kaula mahja pretti Behrmanna dahrsam, warr dabbuht labbu wihnu par mehrenu tirgu, tapat arri fmalu fanehliwihnu un labbu hishopu; rumu 60 kap. par stoypu un franzwihnu 30 par stoypu, bet bes trauka. 1

Preefsch behrneem no semmehm, kas Rihgas fohlas mabzahs, labbu döshwes-meetu lihds ar pahrtiku apnemahs gahdaht tirgus kommissaris, pee fa jameldahs us daugawas tirgu.

Dritfchis pee Ernst Blates, Rihgä.

Rihgä, 1ta Juli 1864.